
Συμβουλευτική και
Ψυχοθεραπεία:
Αφηγηματικές,
Διαλογικές και
Σχεσιακές
Προσεγγίσεις στη
Μετανεωτερικότητα

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του **Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.)** σας καλωσορίζει στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης και συγκεκριμένα στο πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης με τίτλο **«Συμβουλευτική και Ψυχοθεραπεία: Αφηγηματικές, Διαλογικές και Σχισιακές Προσεγγίσεις στη Μετανεωτερικότητα»**.

Η ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης και πιστοποίησης επαγγελματικών δεξιοτήτων οδήγησε το **Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (E-Learning)** του Ε.Κ.Π.Α. στο σχεδιασμό των πρωτοποριακών αυτών Προγραμμάτων Επαγγελματικής Επιμόρφωσης και Κατάρτισης, με γνώμονα τη **διασύνδεση της θεωρητικής με την πρακτική γνώση**, αναπτύσσοντας κυρίως, την εφαρμοσμένη διάσταση των επιστημών στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία.

Στη συνέχεια, σας παρουσιάζουμε αναλυτικά το πρόγραμμα σπουδών για το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης: **«Συμβουλευτική και Ψυχοθεραπεία: Αφηγηματικές, Διαλογικές και Σχισιακές Προσεγγίσεις στη Μετανεωτερικότητα»**, τις προϋποθέσεις συμμετοχής σας σε αυτό, καθώς και όλες τις λεπτομέρειες που πιστεύουμε ότι είναι χρήσιμες, για να έχετε μια ολοκληρωμένη εικόνα του προγράμματος.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα έχει ως σκοπό την εισαγωγή και την εξοικείωση των εκπαιδευομένων στις μετανεωτερικές και αφηγηματικές προσεγγίσεις της συμβουλευτικής και ψυχοθεραπείας, τόσο σε θεωρητικό όσο και σε εφαρμοσμένο επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό, θα παρουσιαστεί η επίδραση του μετανεωτερικού ρεύματος και της αφηγηματικής στροφής στην ψυχολογία, τη συμβουλευτική και την ψυχοθεραπεία. Ακόμη, θα περιγραφούν οι βασικές θέσεις του κοινωνικού κονστρουξιονισμού ως μεταθεωρίας αλλά και ως εργαλειακού λεξικού, μέσω του οποίου έχουν αναδειχθεί νέες ιδέες και πρακτικές στο πεδίο της συμβουλευτικής και της θεραπείας. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στις βασικές ιδέες και παραδοχές που συνδέονται με το μετανεωτερικό τοπίο και περιστρέφονται γύρω από τις έννοιες της κοινωνικής κατασκευής, του πλουραλισμού, της πολυφωνίας, του διαλόγου, της αναστοχαστικότητας, καθώς και του εαυτού ως αφηγηματικής, σχεσιακής διαδικασίας και πολιτισμικής αφήγησης. Επιπλέον θα μελετηθούν οι βασικές προσεγγίσεις στον χώρο της συμβουλευτικής και της ψυχοθεραπείας, οι οποίες απορρέουν από το μετανεωτερικό πεδίο και την αφηγηματική γνώση, όπως είναι: η Αφηγηματική Θεραπεία, η Συνεργατική Θεραπεία, η Καταξιοτική Προσέγγιση και η Θεραπεία

Εστιασμένη στη Λύση. Τέλος οι συμμετέχοντες θα έρθουν σε επαφή με μεταμοντέρνες παρεμβάσεις στη συμβουλευτική και κλινική πράξη, στην ατομική και ομαδική θεραπεία, καθώς και στο πεδίο της οικογένειας και της κοινότητας.

Η επιτυχής παρακολούθηση και ολοκλήρωση του προγράμματος εξασφαλίζει: Δύο (2) μόρια σε υποψήφιους για διορισμό ως Σύμβουλοι Ψυχολόγοι στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ) σύμφωνα με την υπ' αριθμ. Υπουργική Απόφαση Κ1/83526 (ΦΕΚ Τεύχος Β' 3136/19.07.2021)

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΟΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Αίτηση συμμετοχής μπορούν να υποβάλλουν:

απόφοιτοι Πανεπιστημίου/ ΤΕΙ της ημεδαπής και της αλλοδαπής και συγκεκριμένα επαγγελματίες ψυχικής υγείας, ψυχολόγοι, ψυχίατροι, ψυχίατροι παιδιών και εφήβων, κοινωνικοί λειτουργοί, ειδικοί παιδαγωγοί, λογοθεραπευτές, εργοθεραπευτές, νοσηλευτές καθώς και εκπαιδευτικοί όλων των βαθμίδων.

Η αίτηση συμμετοχής υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας:

<https://elearningekpa.gr/>

4. ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ

Τα προαπαιτούμενα για την παρακολούθηση του Προγράμματος από τους εκπαιδευόμενους είναι:

- ▶ Πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- ▶ Κατοχή προσωπικού e-mail
- ▶ Βασικές γνώσεις χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών
- ▶ Απαιτείται πτυχίο Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης συγκεκριμένων ειδικοτήτων (ψυχολόγους, ψυχιάτρους, ψυχιάτρους παιδιών και εφήβων, κοινωνικούς λειτουργούς, ειδικούς παιδαγωγούς, λογοθεραπευτές, εργοθεραπευτές, νοσηλευτές, εκπαιδευτικοί.)

5. ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία στα προγράμματα εξ αποστάσεως επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ διεξάγεται μέσω του διαδικτύου, προσφέροντας στον εκπαιδευόμενο «αυτονομία», δηλαδή δυνατότητα μελέτης ανεξαρτήτως περιοριστικών παραγόντων, όπως η υποχρέωση της φυσικής του παρουσίας σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο.

Το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος διατίθεται σταδιακά, ανά διδακτική ενότητα, μέσω ειδικά διαμορφωμένων ηλεκτρονικών τάξεων. Κατά την εξέλιξη κάθε θεματικής ενότητας αναρτώνται σε σχετικό link οι απαραίτητες για την ομαλή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ανακοινώσεις.

Ο εκπαιδευόμενος, αφού ολοκληρώσει τη μελέτη της εκάστοτε διδακτικής ενότητας, καλείται να υποβάλει ηλεκτρονικά, το αντίστοιχο τεστ αξιολόγησης. Τα τεστ μπορεί να περιλαμβάνουν ερωτήσεις αντιστοίχισης ορθών απαντήσεων, πολλαπλής επιλογής, αληθούς/ψευδούς δήλωσης, ή upload, όπου ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να διατυπώσει και να επισυνάψει την απάντησή του. Η θεματική ενότητα μπορεί να συνοδεύεται από τελική εργασία, η οποία διατίθεται κατά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας (εφόσον το απαιτεί η φύση της θεματικής ενότητας) και αφορά το σύνολο της διδακτέας ύλης.

Παράλληλα, παρέχεται **πλήρης εκπαιδευτική υποστήριξη** δεδομένου ότι ο εκπαιδευόμενος μπορεί να απευθύνεται ηλεκτρονικά (για το διάστημα που διαρκεί το εκάστοτε μάθημα) στον ορισμένο εκπαιδευτή του, μέσω ενσωματωμένου στην πλατφόρμα ηλεκτρονικού συστήματος επικοινωνίας, για την άμεση επίλυση αποριών σχετιζόμενων με τις θεματικές ενότητες και τις ασκήσεις αξιολόγησης ή την τελική εργασία.

6. ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

Σε κάθε διδακτική ενότητα ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να επιλύει και να υποβάλλει ηλεκτρονικά το αντίστοιχο τεστ, τηρώντας το χρονοδιάγραμμα που έχει δοθεί από τον εκπαιδευτή του. Η κλίμακα βαθμολογίας κυμαίνεται από 0 έως 100%. Συνολικά, η βαθμολογία κάθε θεματικής ενότητας προκύπτει κατά το 60% από τις ασκήσεις αξιολόγησης και κατά το υπόλοιπο 40% από την τελική εργασία, η οποία εκπονείται στο τέλος του συγκεκριμένου μαθήματος και εφόσον το απαιτεί η φύση αυτού.

Η χορήγηση του **Πιστοποιητικού Εξειδικευμένης Επιμόρφωσης** πραγματοποιείται, όταν ο εκπαιδευόμενος λάβει σε όλα τα μαθήματα βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του 50%. Σε περίπτωση

που η συνολική βαθμολογία ενός ή περισσότερων μαθημάτων δεν ξεπερνά το 50%, ο εκπαιδευόμενος έχει τη δυνατότητα επανεξέτασης των μαθημάτων αυτών μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του προγράμματος. Η βαθμολογία που θα συγκεντρώσει κατά τη διαδικασία επανεξέτασής του είναι και η οριστική για τα εν λόγω μαθήματα, με την προϋπόθεση ότι ξεπερνά εκείνη που συγκέντρωσε κατά την κανονική διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Σε διαφορετική περίπτωση διατηρείται η αρχική βαθμολογία.

7. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

Πέρα από την **επιτυχή ολοκλήρωση** του προγράμματος για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού απαιτούνται τα εξής:

► Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης

Η διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης Εκπαιδευόμενου στοχεύει στη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχομένων εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, εξουσιοδοτημένο στέλεχος του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ, επικοινωνεί τηλεφωνικώς με ένα τυχαίο δείγμα εκπαιδευόμενων, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν συμμετείχαν στις εκπαιδευτικές διαδικασίες του προγράμματος, εάν αντιμετώπισαν προβλήματα σε σχέση με το εκπαιδευτικό υλικό, την επικοινωνία με τον ορισμένο εκπαιδευτή τους, καθώς και με τη γενικότερη μαθησιακή διαδικασία. Η τηλεφωνική επικοινωνία διεξάγεται με την ολοκλήρωση του εκάστοτε προγράμματος, ενώ η μέση χρονική διάρκειά της συγκεκριμένης διαδικασίας είναι περίπου 2-3 λεπτά.

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης, εφόσον κληθεί, ή μη ταυτοποίησής του κατά τη διεξαγωγή της, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων

Ο δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων διασφαλίζει την εγκυρότητα των στοιχείων που έχει δηλώσει ο εκπαιδευόμενος στην αίτηση συμμετοχής του στο Πρόγραμμα και βάσει των οποίων έχει αξιολογηθεί και εγκριθεί η αίτηση συμμετοχής του σε αυτό.

Κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας του προγράμματος, πραγματοποιείται δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων από τη Γραμματεία. Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να είναι σε θέση να προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά τα οποία πιστοποιούν τα στοιχεία που έχει

δηλώσει στην αίτηση συμμετοχής (Αντίγραφο Πτυχίου, Αντίγραφο Απολυτήριου Λυκείου, Βεβαίωση Εργασιακής Εμπειρίας, Γνώση Ξένων Γλωσσών κ.τ.λ.).

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων, εφόσον κληθεί, ή μη ύπαρξης των δικαιολογητικών αυτών, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Αποπληρωμή του συνόλου των διδάκτρων**

Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να μην έχει οικονομικής φύσεως εκκρεμότητες. Σε περίπτωση που υπάρχουν τέτοιες, το πιστοποιητικό σπουδών διατηρείται στο αρχείο της Γραμματείας, μέχρι την ενημέρωση της για τη διευθέτηση της εκκρεμότητας.

Αναλυτική περιγραφή των παραπάνω υπάρχει στον Κανονισμό Σπουδών:

<https://elearningekpa.gr/regulation>

8. ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Οι συγγραφείς του εκπαιδευτικού υλικού είναι μέλη ΔΕΠ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών ή και ειδικοί εμπειρογνώμονες με ιδιαίτερη συγγραφική καταξίωση, οι οποίοι κατέχουν πολύ βασικό ρόλο στην υλοποίηση του προγράμματος.

9. ΠΩΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ Η ΥΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης περιλαμβάνει **13 θεματικές ενότητες (μαθήματα)**.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Μάθημα: Ιστορική Εξέλιξη: Από το Μοντέρνο στο Μεταμοντέρνο και
Συνεπαγωγές για τη Συμβουλευτική και Θεραπεία

Διδακτική Ενότητα 1: Εισαγωγή στις Μετανεωτερικές Προσεγγίσεις

Διδακτική Ενότητα 2: Ο Κοινωνικός Κονστρουξιονισμός ως Μεταθεωρία.
Παραδοχές, Παραδόσεις, Ανατροπές

Διδακτική Ενότητα 3: Διάλογοι στον Κοινωνικό Κονστρουξιονισμό: Από την Κριτική στη Δημιουργικότητα. Από την Αποδόμηση στην Αναδόμηση

Διδακτική Ενότητα 4: Η Πραγματικότητα ως Σχεσιακή Διαδικασία. Διάλογοι που Μετασχηματίζουν

Μάθημα: Εαυτός, Συναίσθημα, Ενσώματη Διάσταση στις
Μετανεωτερικές Προσεγγίσεις

Διδακτική Ενότητα 1: Ο Εαυτός ως Διαλογική, Αφηγηματική, Πολυφωνική Διαδικασία

Διδακτική Ενότητα 2: Ο Εαυτός ως Σχεσιακή Ύπαρξη. Συντονισμός και Συνεργατική Δράση

Διδακτική Ενότητα 3: Συναίσθημα ως Σχεσιακή Διαδικασία

Διδακτική Ενότητα 4: Η Ενσώματη Διάσταση

Μάθημα: Η Πολυπολιτισμικότητα ως Προσέγγιση της
Συμβουλευτικής

Διδακτική Ενότητα 1: Βασικές Αρχές και Δεξιότητες της Πολυπολιτισμικής Συμβουλευτικής και της Κοινωνικής Δικαιοσύνης

Διδακτική Ενότητα 2: Πρακτικές Στρατηγικές για την Ανταπόκριση στην Πολιτισμική Διαφορά

Διδακτική Ενότητα 3: Παραδείγματα Περιπτώσεων Πολυπολιτισμικής Συμβουλευτικής και Κοινωνικής Δικαιοσύνης

Διδακτική Ενότητα 4: Συμβουλευτική σε Πρόσφυγες και Μετανάστες

Διδακτική Ενότητα 5: Οι Πολιτισμικές «Ρίζες» στη Συμβουλευτική και Ψυχοθεραπεία

Μάθημα: Θεραπευτικές Πραγματικότητες

Διδακτική Ενότητα 1: Ο Κοινωνικός Κονστρουξιονισμός ως Εργαλειακό Λεξικό

Διδακτική Ενότητα 2: Η Θεραπεία ως Κοινωνική Κατασκευή

Διδακτική Ενότητα 3: Η Θεραπεία σε Σχεσιακό πλαίσιο. Συντονισμός, Συνεργατική Δράση και Σχεσιακή Ροή

**Μάθημα: Κυβερνητική- Συστημική Θεραπεία στη
Μετανεωτερικότητα**

Διδακτική Ενότητα 1: Κατανόηση και Επεξεργασία των Ανθρωπίνων Συστημάτων

**Διδακτική Ενότητα 2: Ενίσχυση Αναστοχαστικής Ικανότητας των Συστημάτων-
Γλώσσα και Νόημα**

**Διδακτική Ενότητα 3: Κλινική Πρακτική: Στάσεις, Βασικές Υποθέσεις, Συστημικές
Ερωτήσεις**

**Μάθημα: Καταξιοτικές Προσεγγίσεις στη Συμβουλευτική και
Θεραπεία**

Διδακτική Ενότητα 1: Εισαγωγή στις Καταξιοτικές Προσεγγίσεις

Διδακτική Ενότητα 2: Βασικές Αρχές και Στάδια της Καταξιοτικής Προσέγγισης

Διδακτική Ενότητα 3: Πρακτικές Εφαρμογές της Καταξιοτικής Προσέγγισης

Μάθημα: Αφηγηματική Συμβουλευτική και Θεραπεία

Διδακτική Ενότητα 1: Αφηγηματική Στροφή στην Ψυχολογία

Διδακτική Ενότητα 2: Βασικές Αρχές και Ιδέες της Αφηγηματικής Συμβουλευτικής

Διδακτική Ενότητα 3: Η Αφηγηματική Συμβουλευτική στην Πράξη

Μάθημα: Αφηγηματική Συμβουλευτική στη Σχολική Κοινότητα

Διδακτική Ενότητα 1: Αφηγηματική Συμβουλευτική σε Παιδιά και Εφήβους

**Διδακτική Ενότητα 2: Ένα Αφηγηματικό Συμβουλευτικό Σενάριο: Μελέτη Περί-
πτωσης**

**Διδακτική Ενότητα 3: Πρακτικές Εφαρμογές της Αφηγηματικής Συμβουλευτικής
στο Σχολείο**

Μάθημα: Συνεργατική Θεραπεία

Διδακτική Ενότητα 1: Η Συνεργατική Προσέγγιση ως Φιλοσοφική Στάση

Διδακτική Ενότητα 2: Διάλογος: Ενεργητική Ακρόαση και Σχεσιακή Συζήτηση

Διδακτική Ενότητα 3: Πρακτικές Εφαρμογές της Συνεργατικής Θεραπείας

Μάθημα: Βασικές Μεταμοντέρνες Παρεμβάσεις στην Ατομική και Ομαδική Θεραπεία και Συμβουλευτική

Διδακτική Ενότητα 1: Η Διερεύνηση των Πολλαπλών Εσωτερικευμένων Άλλων και Εξωτερίκευση Προβλήματος

Διδακτική Ενότητα 2: Γενοογράμματα στο Μετανεωτερικό Τοπίο

Διδακτική Ενότητα 3: Η Θεραπευτική Γραφή ως Μέσο Ανάδειξης Αφηγηματικής Πολλαπλότητας

Διδακτική Ενότητα 4: Το Παραμύθι ως Μέσο Ανάδειξης Πολυφωνίας

Διδακτική Ενότητα 5: Ειδικές Αφηγηματικές Παρεμβάσεις σε Ομάδες

Διδακτική Ενότητα 6: Θεραπεία Εστιασμένη στη Λύση

Μάθημα: Βασικές Μεταμοντέρνες Παρεμβάσεις στην Συμβουλευτική και Κλινική Πράξη στο Πεδίο της Οικογένειας

Διδακτική Ενότητα 1: Αφηγηματικές Παρεμβάσεις στην Οικογένεια

Διδακτική Ενότητα 2: Αναστοχαστική Ομάδα

Διδακτική Ενότητα 3: Εναλλακτικές Παρεμβάσεις στην Οικογενειακή Θεραπεία: Εκφραστικές και Μεταφορικές Τεχνικές

Διδακτική Ενότητα 4: Μη Βίαιη Αντίσταση

Μάθημα: Βασικές Μεταμοντέρνες Παρεμβάσεις στη Συμβουλευτική και Κλινική Πράξη στην Κοινότητα

Διδακτική Ενότητα 1: Επίλυση Συγκρούσεων στο Χώρο της Κοινότητας

Διδακτική Ενότητα 2: Ανοιχτός Διάλογος

Διδακτική Ενότητα 3: Δίκτυο "Ακούγοντας Φωνές"

Μάθημα: Μια Κριτική Ματιά στις Μετανεωτερικές Προσεγγίσεις

Διδακτική Ενότητα 1: Η Συμβολή των Μετανεωτερικών Προσεγγίσεων στη Συμβουλευτική και Θεραπευτική Πράξη

Διδακτική Ενότητα 2: Περιορισμοί των Μετανεωτερικών Προσεγγίσεων στο Πλαίσιο της Συμβουλευτικής και Θεραπείας